

27.05.2019

Учені допомагали армії й під час Другої світової, і під час першої гібридної

16–17 травня 2019 р. на виставці досягнень НАН України, що відбулася в межах Всеукраїнського фестивалю науки, вчені розповіли про деякі з наукових розробок, присвячені зміцненню обороноздатності України ([Національна академія наук України](#)).

Українець Іван Пулюй за 14 років до німця Вільгельма Рентгена сконструював трубку – прообраз сучасного рентгенівського апарата і першим у світі зробив знімок людського скелета. Компакт-диск наприкінці 1960-х винайшов аспірант Київського інституту кібернетики В'ячеслав Петров. «Упертий українець» Володимир Вернадський – фундатор і перший президент Академії, вчений світового масштабу, засновник біогеохімії та радіогеології, що подарував світу учення про біосферу та ноосферу. А батьком «сопромату» (опору матеріалів) вважають українського вченого Степана Тимошенка – основоположника теоретичної механіки.

Наука в усі часи працювала й на мирне життя, і на оборонну сферу. Застосування винайденого фундатором і першим керівником Інституту електрозварювання АН України Євгеном Патонем автоматичного швидкісного зварювання перетворило Т-34 на найкращий середній танк періоду Другої світової. Сьогодні, в часи гібридної війни, дослідники допомагають вітчизняній армії протистояти російській агресії. Так, зусиллями вітчизняних учених в Україні налагоджено виробництво твердого ракетного палива для Збройних Сил.

У НАН України працює окрема програма, присвячена зміцненню обороноздатності країни. Про деякі з наукових розробок, які можуть нагодувати наших воїнів чи врятувати їм життя, розповіли на виставці досягнень Академії, яка відбулася в межах Всеукраїнського фестивалю науки. В Інституті фізичної хімії імені Л. В. Писаржевського НАН України розробили кровоспинний засіб, який за істотно нижчої вартості значно переважає за якостями закордонні зразки. Його так і назвали – «Кровоспас». До речі, препаратів такої дії у світі зовсім небагато.

Директор Інституту технічної теплофізики НАН України академік Юрій Снежкін розповів про запропоновану вченими технологію виготовлення сухих пайків швидкого приготування для гарячого харчування військовослужбовців. Загальна вага добового пайка – 477–650 грамів, а при додаванні окропу об'єм суміші збільшується в вісім разів і дозволяє за три хвилини в екстремальних умовах приготувати корисний калорійний обід.

Наука і гроші — болюча тема. За даними профільного парламентського комітету, фінансування галузі за період 2005–2015 років скоротилося з 1,17 % до 0,62 % ВВП, а 2017-го становило лише 0,45 % за середньосвітового рівня 2,23 %.

Якщо порівняти обсяги фінансування галузі та кількість наукових досліджень в Україні та за її межами, можна сміливо заявити, що вітчизняні вчені продуктивніші за своїх закордонних колег. Інколи їхня праця нагадує чисте волонтерство. Статистично один український дослідник на 1 мільйон доларів США публікує власних наукових статей приблизно в чотири рази

більше, ніж його колеги в середньому у світі. На жаль, в Україні досі не запрацювали фінансові, податкові, кредитні стимули розвитку інноваційної діяльності та залучення коштів приватних підприємств у проведення досліджень.

Докладніша інформація – за посиланням:

<http://www.golos.com.ua/article/317121>.